Raadsinformatiebrief

Datum	16 juni 2025	Zaaknummer	2851936
		Portefeuille	Openbare orde en veiligheid
			ir. C.H.C. van Rooij
Onderwerp	Samenwerking Meierijstad met MRE		

Behandeling in commissie
Niet van toepassing

Kennisnemen van:
1. De concept-Samenwerkingsagenda MRE-Meierijstad
2. De concept-Gemeenschappelijke Regeling MRE-Meierijstad
3. Het persbericht

Aanleiding
In het collegewerkprogramma TiMM (Thuis in Meierijstad Mijlpalen) 2023-2026 heeft het college in zowel programma 0 (bestuur) als 3 (Economie) het belang voor Meierijstad van samenwerking met de Brainportregio aangegeven.

Metropoolregio Eindhoven (hierna: MRE) en de gemeente Meierijstad hebben zich op 3 juli 2024 positief uitgesproken over het verkennen van (bovenregionale) samenwerking. MRE en Meierijstad zien in elkaar een sterke strategisch partner voor de nabije toekomst. Meierijstad ziet in deze samenwerking kansen om de ambities uit het collegewerkprogramma ‘Thuis in Meierijstad’ te realiseren. De eerste stap daarbij is het opstellen van een samenwerkingsagenda.

Sinds dat moment bent u periodiek geïnformeerd over de voortgang middels een 3-tal RIB’s (22 oktober 2024/13 januari 2025 en 8 april 2025). Daarnaast is de verkenning onderwerp van gesprek geweest tijdens 2 Beeldvormende Avonden (21 november 2024 en zeer recent 5 juni 2025).

Kernboodschap
Op 16 juni 2025 worden de drie concept samenwerkingsagenda’s (voor Meierijstad, Weert en Venlo) voor de bovenregionale samenwerking gedeeld met het Algemeen Bestuur van de MRE en de colleges en gemeenteraden van de gemeentes. In deze samenwerkingsagenda’s wordt voor Meierijstad beschreven hoe Meierijstad en MRE de komende jaren samenwerken rond de thema’s economie en talent, wonen en mobiliteit. Na de zomer kunnen de gemeenteraden hierop reageren.

De economische groei van de regio betekent een forse toename van het aantal banen en inwoners in de komende jaren. Deze groei van bedrijvigheid, banen en welvaart zorgt voor gezamenlijke uitdagingen: voldoende ruimte voor nieuwe werklocaties, voldoende talent, voldoende en betaalbare woonruimte, goede bereikbaarheid en bijpassende voorzieningen. Het daily urban system, waaronder de arbeidsmarkt, de woningmarkt, verzorgingsgebieden en verkeersbewegingen, breidt zich inmiddels ook steeds verder uit buiten de regio Zuidoost-Brabant.

Juist deze verwevenheid creëert ook kansen. De ambities van Meierijstad sluiten goed aan bij de opgaven waar de MRE mee te maken heeft en andersom. Door als partners samen op te trekken en concrete afspraken te maken, is de kans groter dat zij elkaar versterken en aanvullen in plaats van met elkaar te concurreren. De samenwerking is daarom gericht op gedeeld voordeel en een duidelijke win-win voor alle partijen.

Meierijstad
Meierijstad grenst aan vijf gemeenten van de regio Noord-oost Brabant en werkt intensief samen met de RNOB. Tegelijk grenst Meierijstad aan vijf MRE-gemeenten en maakt het deel uit van het daily urban system van de MRE,
Dit komt ook tot uiting in de verbinding in het bedrijfsleven. Het Meierijstadse economische ecosysteem is gericht op agrifood en maakindustrie in combinatie met een sterk regionaal ondernemersklimaat. De bijpassende arbeidsmarkt is vooral gericht op mbo-onderwijs en sluit goed aan bij het Brainport ecosysteem.

Van oudsher heeft Meierijstad een sterk ondernemersklimaat dat gebaseerd is op de coöperatieve gedachte van samenwerking. In de Toekomstvisie Meierijstad wordt de ambitie uitgesproken om dat nog verder te versterken, onder andere door (fysiek) meer ruimte te bieden aan de ontwikkeling van bestaande en nieuwe bedrijven die passen bij de economische ecosystemen van Meierijstad.
Daarnaast heeft de gemeente Meierijstad in haar Toekomstvisie de ambitie uitgesproken om 10.000 woningen te realiseren tot aan 2040. Binnen Meierijstad zijn er verschillende grotere woningbouwlocaties die een forse bijdrage leveren aan de woningbouwopgave binnen Meierijstad en de regio. De locaties bevinden zich hoofdzakelijk aan de ontwikkelas A50, de mobiliteitsas N279 en in de drie grotere kernen van Meierijstad.
De noord-zuidverbinding wordt gekenmerkt door de A50, met in oost-westrichting de N279 en de Zuid-Willemsvaart. De A50 is een belangrijke ontwikkelas voor wonen en werken, en de N279 Veghel-Asten is onderdeel van de ‘robuuste rand’ van de Brainportregio. Meierijstad heeft daarbij belang bij goede alternatieven voor de auto, zoals (hoogwaardig) openbaar vervoer, de fiets en intensiever vervoer via water. Binnen al deze ambities staat het versterken van de brede welvaart centraal. Hierbij dient de groei van Meierijstad altijd in balans te zijn. Dit betekent dat er naast wonen, werken, en mobiliteit ook aandacht is voor voorzieningen, onderwijs en talent.

De samenwerking wordt gegoten in een Samenwerkingsagenda
Het betreft hier afspraken op het terrein van wonen, werken, mobiliteit en voorzieningen. Bij deze afspraken hebben de ambities uit de Toekomstvisie en de algehele leefbaarheid centraal gestaan en zien wij de samenwerking met MRE als een kans om deze ambities te versnellen.
Hieronder gaan we kort in op de inhoud van de Samenwerkingsagenda

Economie:
- *Intensiever samenwerken bij de programmering en allocatie van werklocaties.*

- *Verkennen de mogelijkheid en wenselijkheid om een topwerklocatie van 20-50 ha. te realiseren in Meierijstad, nabij en passend bij het Brainport ecosysteem en het ecosysteem van Meierijstad.*
- *Structureel samenwerken aan het versterken van de onderlinge samenhang tussen het Brainport ecosysteem en Meierijstad met als doel het behouden, aantrekken en ontwikkelen van talent.*

Wonen:
- *De ambitie uit de Toekomstvisie om 10.000 woningen te realiseren staat centraal.*
- *Starten met de kwalitatieve en kwantitatieve afstemming van woonprogramma's om het aanbod versneld en beter aan te laten sluiten bij lokale en regionale behoeften.*
- *Samenwerken om de woningbouw in MRE en Meierijstad te versnellen.*

Mobiliteit:
- *Nauw samenwerken met onze partners om lopende projecten te realiseren die de onderlinge mobiliteit verbeteren, als belangrijke randvoorwaarde voor onze samenwerking op wonen en werken.*
- *Gezamenlijk optrekken bij het verkennen en onder de aandacht brengen van nieuwe, toekomstbestendige (ov-)verbindingen en mobiliteitsmaatregelen.*
- *Focus op N279, A50,OV, snelfietsroutes en vervoer via water*

Voorzieningen:
- *Meierijstad voert een verkenning voorzieningen uit en kan daarbij gebruik maken van de opgebouwde expertise van de MRE.*

De concept-Samenwerkingsagenda is bijgevoegd.

<u>De samenwerking krijgt vorm via een gemeenschappelijke regeling</u>
Aan deze keus liggen meerdere afwegingen ten grondslag.

a. Er wordt voorgesteld om een publiekrechtelijk fundament te gebruiken, gebruikmakend van de Wgr.

In principe zijn twee opties mogelijk, een publiek of een privaat fundament. Met de instelling van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) heeft de wetgever een voorkeur voor het publiekrecht als basis voor interbestuurlijke samenwerking.
Daarnaast geldt voor het MRE-bestuur dat de bevoegdheid om op basis van privaatrecht een interbestuurlijke samenwerkingsovereenkomst niet door de 21 deelnemende gemeenten is overgedragen. Overdracht van deze bevoegdheid aan MRE vergt een eensluidend én unaniem besluit daartoe van de colleges én raden van de 21 gemeenten. Het MRE-bestuur beschikt daarentegen wel over de bevoegdheid om gemeenschappelijke regelingen met andere openbare lichamen (zoals bijvoorbeeld een gemeente) aan te gaan.

b. Er wordt voorgesteld om de lichtste vorm "*regeling zonder meer*" te gebruiken.

In de in 2022 gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) zijn vijf vormen van intergemeentelijke samenwerking opgenomen, variërend van licht naar zwaar (bv het openbaar lichaam). De lichtste vorm voldoet prima voor het type afspraken dat we willen maken. Er is geen noodzaak of intentie om bevoegdheden en personeel aan elkaar over de dragen of om samen een entiteit op te richten. Zaken die gelden voor "zware" regelingen zoals een apart bestuur, het voorleggen van een begroting of het opstellen van een jaarrekening gelden niet voor een lichte regeling. In een "regeling zonder meer" wordt gewoon tussen bestaande bestuursorganen samengewerkt.
De Wgr schrijft voor wat er minimaal in een dergelijke regeling aan de orde dient te komen.

c. Er wordt voorgesteld om de vorm "*regeling zonder meer*" te gebruiken tussen het college van de gemeente en het Dagelijks Bestuur van de MRE

Onder hoofdstuk IX van de Wgr kunnen de raad en het college van burgemeester en wethouders van een gemeente een regeling treffen met de besturen van een of meer andere openbare lichamen, zoals MRE.

Voor MRE geldt dat het DB bevoegd is een gemeenschappelijke regeling tussen het openbaar lichaam en andere openbare lichamen vast te stellen en te wijzigen, voor zover het collegebevoegdheden betreft, en er geen AB bevoegdheden in het geding zijn.
Als het om raadsbevoegdheden gaat, treft de raad van de gemeente de regeling met het Algemeen Bestuur MRE.
Het karakter van de (inhoudelijke) samenwerkingsafspraken pleit voor een regeling tussen het college van de gemeente met het Dagelijks Bestuur van de MRE.

De concept-GR is bijgevoegd. De ontwerpregeling wordt expliciet voor een zienswijze aan de raad voorgelegd. Tot slot wordt de GR vastgesteld door de Raad.

Persbericht
Het persbericht treft u bijgevoegd aan. Hierin wordt nader ingegaan op de algemene context en de relatie van MRE met Weert en Venlo.

Communicatie
De besluitvorming van Meierijstad en MRE wordt toegelicht tijdens een persgesprek.
Het besluit zal ook binnen Meierijstad actief worden gecommuniceerd met relevante stakeholders (POM/Captains/woningbouwverenigingen/Koning Willem I/college/schoolbesturen VO en PO).
Het besluit wordt ook gecommuniceerd met de RNOB en de Provincie.

Participatie
Over deze samenwerking is inmiddels meermalen gesproken met POM (tijdens de zgn. DUO-gesprekken)/de captains en KW1C. Hun opmerkingen hebben een plek gekregen in onze inzet.

Duurzaamheid

Hoe draagt de informatie uit deze Raadsinformatiebrief bij aan de duurzaamheidsdoelen?		Voor de samenwerking met de MRE staan de ambities uit de Toekomstvisie centraal. De positieve en negatieve invloeden op de duurzaamheidsdoelen zijn dan ook overeenkomstig met de Toekomstvisie. Volledigheidshalve zijn die hieronder nogmaals overgenomen.	
Doel	**Toelichting**	**Positieve invloed**	**Negatieve invloed**
CO2-neutraal	Fossielvrij door besparen en duurzame warmte en opwek	De positieve bijdragen houden volgens het OER van de Toekomstvisie verband met nieuw beleid in de Toekomstvisie gericht op het landelijk gebied met ruimte voor duurzame energie, en beleid gericht op vermindering van uitstoot van broeikasgassen (duurzamere mobiliteit, isolatie van gebouwen)	Als gevolg van de groei van Meierijstad zal naar verwachting ook de totale energievraag toenemen, terwijl er in de autonome situatie al een ‘inhaalslag’ nodig is. Nadere uitwerking van beleid en programma’s zijn nodig.

MVO	Eerlijke en duurzame handel en bedrijfsvoering	In de toekomstvisie is de ambitie opgenomen voor een circulaire economie, zie paragraaf 4.4.	
Circulair	Minder CO2-uitstoot en gebruik van materialen door kringlopen te sluiten	De positieve bijdragen houden volgens het OER van de Toekomstvisie verband met nieuw beleid gericht op versterken van en ruimte voor voorzieningen en (circulaire) bedrijvigheid.	Om stedelijke ontwikkeling mogelijk te maken, zijn grondstoffen nodig. Vanuit het OER van de Toekomstvisie wordt geadviseerd om bij de nadere uitwerking eisen te stelen. nieuwbouwprojecten door circulariteit als voorwaarde op te nemen in het Omgevingsplan. Bij het uitgeven van bouwopdrachten kan circulariteit als een (mede) bepalend criterium opgenomen worden in de aanbestedingsvoorwaarden (circulaire aanbesteding).
Schone lucht	Gezondheidswinst door minder schadelijke uitstoot	De positieve bijdragen houden volgens het OER van de Toekomstvisie verband met nieuw beleid in de Toekomstvisie gericht op duurzame mobiliteitsvormen (deelmobiliteit, fiets), verbeteren van verkeersdoorstroming, verkeersluwe zones en nabije voorziening die uitnodigen tot beweegvriendelijke bereikbaarheid en ontmoeting.	Nieuwe ontwikkelingen kunnen meer verkeer aan trekken.
Klimaatbestendig	Mensen en omgeving bestand tegen extremer weer	De positieve bijdragen Houden volgens het OER van de Toekomstvisie verband met nieuw beleid in de Toekomstvisie gericht op versterken van natuur (beschermen en versterken van natuurgebieden en beekdalen) en het ontwikkelprincipe dat	

		nieuwe ontwikkelingen moeten bijdragen aan klimaatadaptatie en verbetering van biodiversiteit door middel van inrichtingseisen op gebied van groen, water en duurzaamheid.	
Biodiversiteit	Behoud soorten is verplicht, verbetering waar mogelijk	De positieve bijdragen Houden volgens het OER van de Toekomstvisie verband met nieuw beleid in de Toekomstvisie gericht op versterken van natuur (beschermen en versterken van natuurgebieden en beekdalen) en het ontwikkelprincipe dat nieuwe ontwikkelingen moeten bijdragen aan klimaatadaptatie en verbetering van biodiversiteit door middel van inrichtingseisen op gebied van groen, water en duurzaamheid.	De risico's zijn er vooral vanwege nieuwe stedelijke ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, die voor meer uitstoot van stikstof en broeikasgassen zorgen en ten koste van biodiversiteit kunnen gaan.
Heb je alternatieven overwogen of belangen afgewogen?			

Financiën

Zoals geschreven in het antwoord op de artikel 33 vragen: 'Wij zijn ons ervan bewust dat dit een investering van Meierijstad vergt.' Over de omvang van die investering, in tijd en geld, valt op dit moment nog niets te zeggen. Pas als de samenwerking meer vorm krijgt komt daar zicht op. Dat geldt natuurlijk ook voor wat het gaat opleveren.

Planning

Voor de komende periode geldt de volgende planning met betrekking tot besluitvorming en het doorlopen van de zienswijzeprocedure:

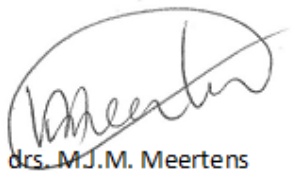
16 juni ochtend:	DB MRE: besluitvorming concept samenwerkingsagenda
16 juni 14.00:	Gezamenlijk persmoment MRE/Meierijstad/Weert/Venlo over de concept samenwerkingsagenda
Juli:	AB MRE: besluitvorming concept samenwerkingsagenda en instemming voorleggen zienswijzenprocedure raden.
Augustus/September:	Zienswijzenprocedure raden
18 september:	Besluit raad ivm zienswijzeprocedure
Oktober:	Verwerken ontvangen zienswijzen
11 december:	Besluit raad op definitieve samenwerkingsagenda

Bijlage(n)

1. Concept-Samenwerkingsagenda Meierijstad-MRE
2. Concept-Gemeenschappelijke Regeling
3. Persbericht

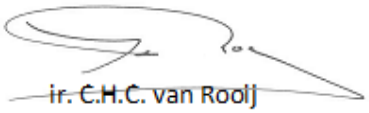
Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad

De secretaris,

drs. M.J.M. Meertens

De burgemeester

ir. C.H.C. van Rooij